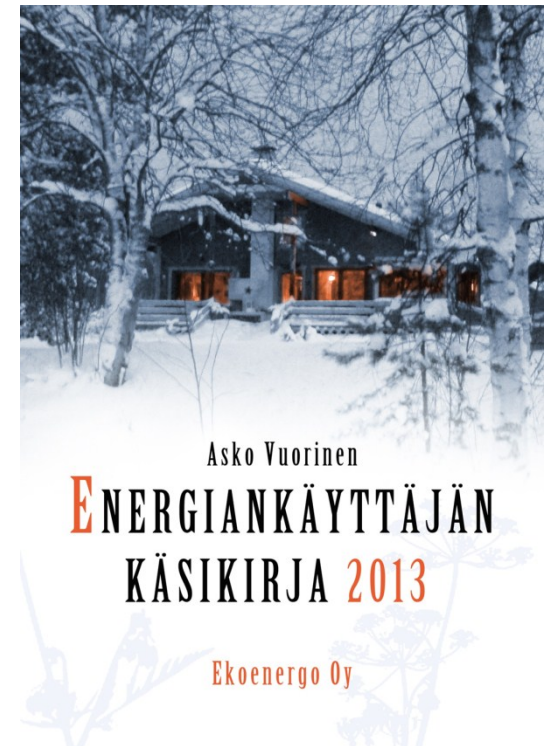

Luku 6

Liikenne

Asko J. Vuorinen
Ekoenergo Oy

Pohjana:
Energiankäyttäjän käsikirja 2013

Sisältö

- Yleistä
- Henkilöautoliikenne
- Sähkö- ja hybridautot
- Kiskoliikenne
- Lisätietoja

YLEISTÄ

Liikenteen energia

Vuosi	1990 ktoe	1995 ktoe	2000 ktoe	2005 ktoe	2010 ktoe	Osuus %
Tieliikenne						
Bensiini	1 927	1 830	1 698	1 784	1 560	33 %
Dieselöljy	1 598	1 483	1 827	2 059	2 377	51 %
Maakaasu	-	-	-	2	5	0 %
Biopolttoaineet	-	-	-	-	167	4 %
Yhteensä	3 525	3 313	3 525	3 845	4 108	88 %
Lentoliikenne						0 %
Lentopetrooli	136	119	165	150	141	3 %
Vesiliikenne						0 %
Bensiini	43	48	50	53	50	1 %
Raskas polttoöljy	36	43	57	45	55	1 %
Kevyt pö/diesel	115	107	110	110	115	2 %
Yhteensä	193	198	217	208	220	5 %
Rautatieliikenne						
Kevyt polttoöjy	62	60	48	41	33	1 %

Liikenteen energia, jatkoa

Polttoaineet yhteensä						0 %
Bensiini	1 970	1 877	1 748	1 837	1 610	34 %
Lentopetrooli	136	119	165	150	141	3 %
Kevyt pö/diesel	1 775	1 650	1 985	2 209	2 525	54 %
Raskas polttoöljy	36	43	57	45	55	1 %
Maakaasu	-	-	-	2	5	0 %
Biopolttoaineet	-	-	-	-	167	4 %
Yhteensä	3 917	3 690	3 955	4 244	4 502	96 %
Sähkö (kToe)	87	105	122	147	167	4 %
Energia yhteensä	4 004	3 795	4 077	4 391	4 670	100 %
Indeksi	100,0	94,8	101,8	109,7	116,6	
Sähkö (GWh)	385,0	465,0	537,0	648,0	740,0	
Indeksi	100,0	120,8	139,5	168,3	192,2	

Liikenteen energiasta 92 % öljyä, 4 % biopolttoaineita ja 4 % sähköä

Vähäpäästöisimmät bensiiniautot

Malli		Kulutus l/100 km	CO2 g/km	CO mg/km	HC mg/km	Nox mg/km
1 Fiat 500	Euro 5	3,9	90	348	42	31
2 Skoda Citico 1,0	Euro 5	4,1	95	336	33	9
3 Volkswagen 1,0	Euro 5	4,1	95	336	33	9
4 Smart for two 45 kW	Euro 5	4,2	97	203	26	11
5 Suzuki Alto 1,0	Euro 5	4,3	99	325	41	40
6 Peugeot 107	Euro 5	4,3	99	419	35	6
7 Citroën C1	Euro 5	4,3	99	419	35	6
8 Ford Fiesta 1,0 Eco		4,3	99	558	69	34
9 Nissan Micra 1,2	Euro 5	4,1	99	295	46	7
10 Toyota Aygo 1,0	Euro 5	4,3	99	419	35	6
Keskiarvo		4,2	97,1	365,8	39,5	15,9

HENKILÖAUTO- LIIKENNE

Henkilöautojen osuus on 85 % Suomen autokannasta

Vuosi	1990	2000	2010	2011	
	1000 kpl	1000 kpl	1000 kpl	1000 kpl	%
Henkilöautot	1939	2135	2877	2979	85 %
Pakettiautot	210	239	347	366	10 %
Kuorma-autot	55	65	117	123	4 %
Linja-autot	9	10	14	14	0 %
Erikoisautot	21	17	13	12	0 %
Yhteensä	2234	2466	3368	3494	100 %
Indeksi	100,0	110,4	150,8	156,4	

Uusien henkilöautojen päästöt alle 130 g/km vuonna 2015

Vuosi	Toteutunut					Ennuste			
	2007 g/km	2008 g/km	2009 g/km	2010 g/km	2011 g/km	2012 g/km	2013 g/km	2014 g/km	2015 g/km
CO ₂ -päästöt									
Bensiiniautot	178,9	166,5	157,2	149,5	143,9	139	133	128	124
Dieselautot	173,1	159,5	157,5	149,6	145,7	142	138	135	131
Keskimäärin	177,2	163,0	157,3	149,5	144,7	140	136	131	127
Indeksi	100,0	92,0	88,8	84,4	81,6	79,1	76,6	74,2	71,8
Osuudet									
Bensiiniautot	71 %	50 %	54 %	58 %	57 %				
Dieselautot	29 %	50 %	46 %	42 %	43 %				

Vähäpäästöisimmät dieselautot

Malli	Normi	Kulutus l/100 km	CO2 g/km	CO mg/km	Nox mg/km
1 Smart fortwo 40 kW	Euro 5	3,3	86	175	159
2 Peugeot 208	Euro 5	3,4	87	218	159
3 Citroen C3	Euro 5	3,4	87	193	155
4 Ford Fiesta 1,6		3,3	87	290	152
5 Ford Focus 1,6		3,4	88	355	147
6 Skoda Fabia 1,2	Euro 5	3,4	89	213	137
7 Seat Ibiza 1,2		3,4	89	213	137
8 Volkswagen Polo 1,2	Euro 5	3,4	89	213	137
9 Fiat Punto 1,3	Euro 5	3,5	90	336	168
10 Renault Megane		3,5	90	347	114
Keskiarvo		3,4	88,2	255	147

Dieselautot kuluttavat noin 10-20 % vähemmän polttoainetta

SÄHKÖ- JA HYBRIDIAUTOT

Sähköautojen CO₂-päästö on noin 70–80 % pienempi kuin polttomoottoriautoissa

Malli	Kulutus kWh/km	Akku kWh	Ajomatka km	CO₂ g/km
1 Peugeot iOn Active	0,16	16	100	24
2 Citroen C-Zero	0,16	16	100	24
3 Mitsubishi i-Miev	0,16	16	100	24
4 Nissan Leaf	0,14	25	175	21

Ajomatka on kuitenkin vain 100-175 km yhdellä latauksella

Jos haluaa päästä sähköautolla 200 km, sähköä kuluu noin 50 kWh

Tyyppi	Kenno- jännite V	Teho- painosuhte Wh/kg	Paino eri latausmäärillä			
			10 kWh kg	20 kWh kg	50 kWh kg	100 kWh kg
Lyijyakku	2,1	35	286	571	1 429	2 857
NiMH	1,2	50	200	400	1 000	2 000
Li-rauta	3,25	100	100	200	500	1 000
Li-ioni	3,6	160	63	125	313	625

50 kWh energian sisältävä Li-ioniakku painaisi noin 310 kg

Hybridiautojen CO₂-päästöt ovat 27-92 g/km

Malli	Poltto- aine	Kulutus l/100 km	CO ₂ g/km	CO mg/km	HC mg/km	Nox mg/km
1 Opel Ampera	benziini		27	178	16	1
2 Chevrolet Volt	benziini		27	178	16	1
3 Volvo V6	diesel		48	20		36
4 Toyota Prius PHEV	benziini		49	169	23	1
5 Fisker Karma	benziini		53			
6 Toyota Yaris Hybrid	benziini		79			
7 Peugeot 3008 Hybrid4	diesel	3,4	88	202		154
8 Citroën DS5	diesel	3,5	91	199		133
9 Toyota Auris 1,8 Hybrid	benziini	3,9	91	124	19	6
10 Toyota Prius HSD	benziini	4	92	258	58	6
Keskiarvo		3,7	65	166	26	42

JOUKKOLIIKKENNE

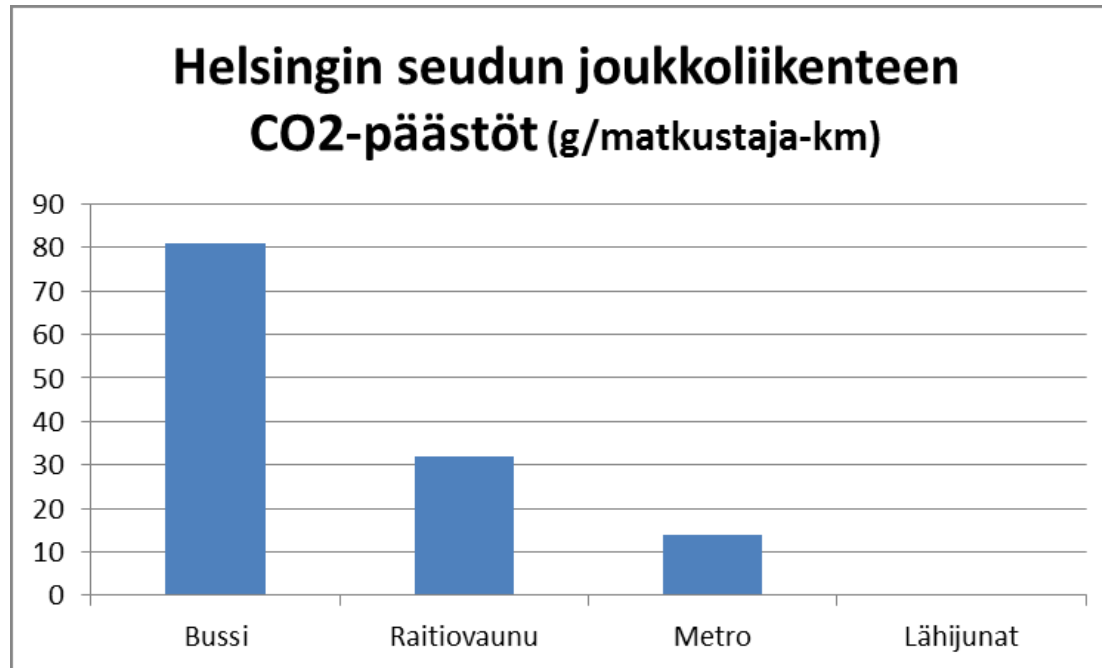
Linja-autolla tehdään 58 % joukkoliikenteen matkustajakilometreistä

Vuosi	1990	2000	2010	2011	%
	mrd.h-km	mrd.h-km	mrd.h-km	mrd.h-km	
Maantieliikenne					
Linja-auto	8,5	7,7	7,5	7,5	58 %
Kiskoliikenne					
Rautatie	3,3	3,4	4,0	3,9	30 %
Metro	0,3	0,4	0,4	0,4	3 %
Raitiotie	0,1	0,1	0,1	0,1	1 %
Yhteensä	3,7	3,9	4,5	4,4	34 %
Lentoliikenne					
Lentokone	1,0	1,3	1,1	1,1	8 %
Yhteensä	13,2	12,9	13,1	13,0	100 %
Indeksi	100,0	97,7	99,2	98,5	

Kiskoliikenne on kasvussa

Joukkoliikenteen CO₂-päästöt

Junaliikenne on Suomessa päästötöntä, bussi aiheuttaa CO₂-päästöjä noin 80 g/h-km

Sähköbussi on päästötön, jos sähkö ostetaan päästöttömistä lähteistä

Kiinalainen BYD-bussi tulee koekäyttöön Espooseen

Kiskoliikenne

- Juna
  - Edullinen ja päästötön kulkuväline
- Metro
  - Kallis, mutta vähäpäästöinen
- Pikaraitiotie
  - Edullinen, mutta melko hidas
- Raitiotie
  - Hidas, mutta vähäpäästöinen

Yhteenveto

- Uudet henkilöautot
  - Päästöiltään bussien veroisia
    - Ladattavat hybridautot bussiakin päästöttömämpiä
- Bussit
  - Edullisia ja vähäpäästöisiä
  - Sähköbussit ovat jopa päästöttömiä
- Kiskoliikenne
  - Yleensä päästötön tapa matkustaa
  - Metro on kuitenkin paljon kalliimpi kuin bussi

Lisätietoja

Energiankäyttäjän käsikirja 2013

Kirjoittaja: Asko Vuorinen

Sivumäärä: 261

Julkaisija: Ekoenergo Oy

Hinta: 9,5 eur

Myynti: www.ellibs.fi

Kalvot: www.ekoenergo.fi

Yhteydenotot:

askovuorinen@gmail.com

